

BÖLÜM 4

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENME STİLLERİ KAVRAMINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

Zeynep ERMEYDAN¹

Özet

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin öğrenme stillerine ve öğrenme stillerinin öğretim sürecinde kullanılmasına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımına dayalı olarak olgu bilim desende yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 2025-2026 öğretim yılında Kahramanmaraş ili merkez ilçesinde görev yapmakta olan 22 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde nitel veri analizi yöntemlerinden betimsel analiz yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir. Bulgular, öğretmenlerin öğrenme stillerinin

¹ Öğr. Gör., Eğitim Programları ve Öğretimi, Eğitim Fakültesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş, Türkiye. E-posta: zeynepermeydan@ksu.edu.tr | ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2311-0977>

Lisans: Creative Commons Atıf–Ticari Olmayan–Türetilemez 4.0 Uluslararası / (*License: Creative Commons Attribution–NonCommercial–NoDerivatives 4.0 International*) (CC BY-NC-ND 4.0).

Açık Erişim / Open Access.

DOI (kitap): <https://doi.org/10.63127/tuaz.nd.33>

Tavsiye Edilen Atıf / Recommended Citation:

Ermeýdan, Z. (2025). Öğretmenlerin öğrenme stilleri kavramına yönelik görüşlerinin belirlenmesi. Ö. Y. Özbek, G. Bedir ve Z. Ermeýdan (Ed.), *Kuramdan uygulamaya: Disiplinlerarası örnek eğitim çalışmaları II* içinde (ss. 105-118). Turkuaz Yayınları. <https://doi.org/10.63127/tuaz.nd.33.c136>

öğrencilerin başarısını etkilediğini düşündüğünü; ancak öğretim sürecinde sınıf mevcutlarının kalabalık olması, yetiştirilmesi gereken programlar gibi nedenlerle bu öğrenme stilleri yeterince eğitim öğretim ortamlarında uygulayamadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin öğrenme stillerine ilişkin farkındalıklarının ve uygulama becerilerinin artırılmasına yönelik hizmet içi eğitim kurslarının düzenlenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel farklar, Öğrenme stili, öğrenme süreci

DETERMINATION OF TEACHERS' OPINIONS ON THE CONCEPT OF LEARNING STYLES

Abstract

The aim of this research is to determine teachers' views on learning styles and the use of learning styles in the teaching process. The research was conducted in a phenomenological design based on a qualitative research approach. The study group of the research consists of 22 teachers working in the central district of Kahramanmaraş province in the 2025-2026 academic year. In the study, easily accessible sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used. A semi-structured interview form was used as a data collection tool. The data obtained was analyzed using the descriptive analysis method, one of the qualitative data analysis methods. The findings indicated that teachers think that learning styles affect students' success; however, they do not apply these learning styles in educational environments sufficiently due to reasons such as crowded classes and programs that need to be developed during the teaching process. It may be recommended that in-service training courses be organized to increase teachers' awareness of learning styles and their application skills.

Keywords: Individual differences, Learning style, learning process

1. GİRİŞ

Eğitimin değeri ve gerekliliği, her geçen gün daha da belirginleşmekte ve toplumlar için vazgeçilmez bir unsur haline gelmektedir. Bilgi toplumuna dönüşebilmenin temel koşulu, nitelikli ve eğitilmiş bireylerin sayısının artmasıyla mümkündür. Yaratıcı düşünme becerisine sahip, sorunlara çözüm yolları arayabilen, adaletli, insan ilişkilerinde demokratik ve tarafsız

davranabilen, sosyal ve kültürel konularda esnek ve birleştirici bir yapıya sahip, meslek bilinci gelişmiş bireylerin yetişmesi; ancak eğitimin değerini ve gerekliliğini benimsemiş toplumlarda mümkün olabilir (Aktepe, 2005). Birçok yönden farklılığı bulunan insan davranışlarını anlamaya çalışmak oldukça zor bir süreçtir. İnsanların öğrenme ve çevrelerine uyum sağlama süreçlerinde zekâ ve yeteneklerin belirleyici olduğunu düşündüğümüzde, eğitim programlarının da bu özelliklere göre hazırlanması gerektiği ortaya çıkar. Eğitim programları hazırlanırken daha çok bireydeki benzer yönler dikkate alınır. Ancak gerçek şu ki, eğitim bireysel farklılıkları dikkate aldığı ölçüde başarılıdır. Benzerlikleri dikkate almak daha kolay ve az emek gerektirir (Turgut ve diğerleri, 2016). İnsanlar fiziksel, zihinsel ve duygusal açıdan birbirinden farklıdır, bu farklılıklar zekâ, ilgi, yetenek ve öğrenme biçimlerinde de kendini gösterir. Her bireyin kendine özgü bir yapısı vardır ve eğitimdeki başarı da bu bireysel farklılıklarla yakından ilişkilidir (Şeker, 2024). Bu bağlamda öğretmen sadece ders öğretene değil, öğrencinin bütün gelişimsel özelliklerini takip eden ve eğitim sürecini ona göre düzenleyen konumunda olmalıdır. Öğrenciyi merkeze almalı, onun ilgi ve yeteneklerini dikkate etmelidir (Aktepe, 2005). Zira değişen koşullar ve zamanı verimli kullanma anlayışı, bireyin eğitim sürecindeki ihtiyaçlarının da kişiden kişiye farklılaştığını açık bir şekilde göstermektedir (Şeker ve Oruç, 2013).

Eğitim süreci içerisinde en önemli bireysel farkların başında öğrenme farklılıkları gelmektedir. İnsanlar öğrenme yetenekleri bakımından benzerlikler gösterse de herkesin öğrenme biçimi birbirinden farklıdır. Herkes öğrenebilir, ancak aynı şekilde değil. Bu farklılıklar, tek bir öğrenme stilinin herkese uygun olmamasından kaynaklanır (Orkun ve Bayırlı, 2019). Öğrenmede kalıcılık faktörü noktasında üzerinde durulması gereken en önemli konulardan biri öğrenme stilleridir. Yapılan araştırmalarda her bireyin öğrenme stillerinin birbirinden farklı olduğu, öğrenmede bireysel farklılıkların ön plana çıktığı, bireyin öğrenme stillerinin parmak izi gibi farklılık arz ettiği artık kabul edilen bir gerçektir. Öğrenme kişiye özgü bir süreçtir. Okullarda öğrenmenin en verimli şekilde gerçekleşebilmesi için, öğrenenin bazı bireysel özelliklerinin tanınması önemlidir (Bayrak ve Bayram, 2013). Bu nedenle öğrenme stillerine uygun öğretme stratejilerinin geliştirilmesi gerekmektedir (Şeker ve Oruç, 2013). Öğrenme stilleri, her bireyin en iyi öğrenme yolunu ifade eder. Bu görüşe göre, etkili bir öğretim için önce bireyin öğrenme stilini belirlemek, sonra da öğretimi buna göre

uyarlamak gerekir (Pashler et al., 2009). Öğrenme stillerinin temelinde, her bireyin farklı şekillerde öğrenebileceği ve öğrenme biçimlerinin kişiden kişiye değişebileceği anlayışı yatmaktadır. Bu kavram, ilk olarak 1960'lı yıllarda Rita Dunn tarafından tanımlanmıştır. O tarihten bu yana, öğrenme stilleri üzerine çok sayıda araştırma yapılmış ve çeşitli sınıflamalar geliştirilmiştir. Bu çeşitliliğin temel nedeni, öğrenme stiline geniş kapsamlı bir kavram olması ve birçok farklı boyutu içermesidir (Erdamar ve Alpan, 2017). Öğrencilerin öğrenme stillerini bilmek, onların güçlü ve zayıf yönlerini anlamayı kolaylaştırır ve buna göre planlanacak öğretim stratejileri sayesinde etkili bir öğretim tasarımı için iyi bir başlangıç sağlar (Payaprom ve Payaprom, 2020). Öğrenme stili, bireylerin bilgi edinme ve çalışma sürecinde tercih ettikleri farklı yol ve yöntemleri ifade eder. Örneğin bazı insanlar yazarak daha kolay öğrenirken bazıları görsel materyallerle daha kolay öğrenir (Güner, 2025). Bu nedenle bireylerin bilgiyi nasıl algıladıkları, öğrenme ortamıyla nasıl etkileşim kurdukları ve bu ortama verdikleri tepkilerin bilişsel, duyuşsal ve fizyolojik yönlerini bilmek daha iyi öğrenmeler için önemlidir (Başibüyük ve ark., 2023). Öğrencilerin kendi öğrenme stil ve stratejilerini bilmeleri, öğrenmeyi kolaylaştırır ve bağımsız öğrenmelerini destekler. Kendi öğrenme tarzını bilen öğrenci, neye ihtiyaç duyduğunu ve nasıl öğrenmesi gerektiğini bilir, problemleri daha hızlı çözer, kendine güvenir, kaygısı azalır ve derslere karşı olumlu bir tutum geliştirir (Orkun ve Bayırlı, 2019). Öğrenme stillerindeki çeşitlilik dikkate alınarak uygulanan öğretim yaklaşımları, öğrenmenin daha etkili gerçekleşmesine katkıda bulunur. Örneğin öğrenmenin yeri, zamanı, kiminle ve nasıl olacağı gibi tercihler bireysel farklılık olarak gösterilmektedir. Bazı öğrenciler düzenli ve sessiz bir ortamda ders çalışmayı tercih ederken, bazı öğrenciler müzik dinleyerek ders çalışabilmektedirler. Bazı öğrenciler yazarak daha kolay öğrenirken, bazı öğrenciler dileyerek daha kolay öğrenmektedirler. Bazı öğrenciler bireysel çalışmayı tercih ederken, bazıları grup çalışmalarında daha başarılı olmaktadır (Çulha, 2021). Araştırmacıların bireyler arasındaki farklılıkları incelemeleri sonucunda ortaya çıkan öğrenme stili kavramı, her bireyin kendine özgü ve gözlemlenebilir davranış özelliklerini kapsar. Doğuştan gelen bir özellik olarak kabul edilen öğrenme stili, bireyin yaşamı boyunca kolayca değişmeyen ancak yaşam biçimini önemli ölçüde etkileyen bir yapıya sahiptir. Kişi yürürken, otururken, konuşurken, oyun oynarken ya da yazarken bu stilin etkisi altındadır. Ayrıca,

bireyin nasıl daha etkili çalışacağını ve öğrenme sürecini nasıl yöneteceğini belirlemede öğrenme stili büyük bir rol oynar (Budakoğlu ve Babadoğan, 2011).

Öğrenme stilleri ile ilgili çok sayıda güncel çalışma bulunmaktadır. Yapılan çalışmalar daha çok öğrenme stillerinin diğer yöntemlerle ilişkisi üzerine yürütülmektedir. Clinton-Lisell ve Litzinger (2024) çalışmalarında, öğretimin öğrencilerin öğrenme stilleriyle eşleştirilmesinin (örneğin görsel, işitsel tercihlerine göre öğretim yapılmasının) öğrenme çıktıları üzerinde etkili olup olmadığını araştırmıştır. Yani temel olarak, öğrenme stillerine göre uyarlanmış öğretim ile standart öğretim arasındaki farkı incelemiştir. Quinteros (2023), araştırmasında öğrencilerin tercih ettikleri öğrenme stillerinin, dil öğrenme süreçlerini nasıl etkilediği ve öğretim yöntemlerinin bu stillere nasıl uyarlanabileceğini araştırmaktadır. Arslan (2022) araştırmalarında üniversite öğrencilerinin öğrenme stillerinin başarı yönelimleri üzerindeki etkisini ve bu iki değişken arasındaki ilişkinin yönü ile düzeyini araştırmıştır. Diğer bir çalışmada Budakoğlu ve Babadoğan (2011), 1998–2008 yılları arasında sağlık alanında yapılan öğrenme stilleri araştırmalarında hangi öğrenme stili ölçeklerinin kullanıldığını araştırmışlardır. Azizoğlu ve Çetin (2009) ‘6 ve 7. Sınıf Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri, Fen Dersine Yönelik Tutumları ve Motivasyonları Arasındaki İlişki’ adlı çalışmalarında, 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin öğrenme düzeyleri, fen bilimlerine yönelik tutumları ve motivasyonları arasındaki ilişki ve bu değişkenlerin cinsiyet ile sınıf düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını araştırmışlardır. Coffield ve arkadaşları (2004) ‘*Learning styles and pedagogy in post-16 learning*’ adlı çalışmalarında 16 yaş sonrası eğitimde kullanılan öğrenme stili modellerinin geçerliliğini, güvenilirliğini ve öğrenme üzerindeki etkilerini incelemiş ve ayrıca bu modellerin öğretim yöntemlerine yansımalarını değerlendirmişlerdir.

Yapılan çalışmalar incelendiğinde öğrencilerin öğrenme stillerini bilmeleri, ders başarısını artırmada önemli bir etkiye sahip olduğu gibi, öğretmenlerin de öğrencilerin öğrenme stillerini bilmesi eğitim sürecinin etkinliğini artırdığı görülmüştür. Öğretmenler, öğrencilerin hangi öğrenme yöntemlerini daha rahat ve verimli kullandıklarını bilirlerse, dersleri bu yöntemlere göre planlayabilir ve uygulayabilirler. Bu sayede öğrenciler, öğrenme sürecinde kendilerini daha rahat hisseder, derslere karşı ilgileri artar ve öğrenme motivasyonları artar. Ayrıca, öğretmenlerin öğrencilerin

öğrenme stillerini bilmesi, bireysel farklılıklara uygun öğretim stratejilerinin geliştirilmesini sağlar ve genel olarak sınıf başarısını olumlu yönde etkiler (Bedir ve Çaycı, 2017).

Bu bağlamda, öğretmenlerin kendi öğrenme stillerinin belirlenmesi, hem kendi öğrenme süreçlerini fark etmeleri hem de öğrencilerinin bireysel farklılıklarına uygun öğretim stratejileri geliştirebilmeleri açısından önemli bir gereklilik olarak görülmektedir. Bu araştırmanın genel amacı, öğretmenlerin öğrenme stillerine ve öğrenme stillerinin öğretim sürecinde kullanılmasına ilişkin görüşlerini belirlemektir.

Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır;

Öğrenme stili kavramını nasıl tanımlarsınız?

Kendi öğrenme stilinizi (en iyi öğrenme yolunuzu) biliyor musunuz?

Öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek için neler yapıyorsunuz?

Öğrenme stillerini bilmek öğretim sürecini nasıl etkiler?

Sınıf ortamında öğrenme stillerine yönelik uygulamalar yapıyor musunuz? (Evetse, hayırsa neden?)

Okullarda öğretmenlerin öğrenme stilleri farkındalığını artırmak için neler yapılabilir?

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeline, örneklemine, veri toplama araçlarına, verilerin toplanması ve analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma ‘Öğretmenlerin öğrenme stillerine ve öğrenme stillerinin öğretim sürecinde kullanılmasına ilişkin görüşlerini’ ortaya koymaya çalışan nitel araştırma paradigmasına uygun olarak tasarlanan betimsel bir çalışmadır.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma grubunu 2025-2026 öğretim yılında Kahramanmaraş ili merkez ilçesinde görev yapmakta olan 22 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada, amaçlı örneklem yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi kullanılmıştır.

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu araştırmada öğretmenlerin görüşlerini ve düşüncelerini net bir şekilde ifade edebilmeleri amacıyla, Eğitim Bilimleri uzmanlarıyla yapılan görüşmelerden yararlanılarak yarı yapılandırılmış bir anket formu hazırlanmıştır. Bu form öğretmenlerin öğrenme stilleri hakkındaki görüşlerini açığa çıkarmayı amaçlayan soruları içermektedir. Araştırma sonucunda milli eğitimde görev yapan öğretmenlerden gelen görüşler incelenerek betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir.

2.4. BULGULAR

Bu bölümde Öğretmenlerin öğrenme stillerine ve öğrenme stillerinin öğretim sürecinde kullanılmasına ilişkin görüşlerine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 1 Öğretmenlerin Öğrenme Stili Kavramına Yönelik Oluşturdıkları Tanımlar

Kavram	Tanımlar
Öğrenme stili kavramı	-Bireyin bilgiyi daha kolay öğrendiği yol olarak tanımlayabilirim
	-Her bireyin kendine özgü öğrenme tarzına öğrenme stili denir.
	-Kişinin yeni bir şey öğrenirken öğrendiklerinin kalıcı ve hızlı olması için kendine geliştirdiği farklı yollar kullanılmasıdır.
	-Öğrenmeyi farklı yollarla edinme
	-Öğrenen kişinin verilmek istenen eğitimi çeşitli yollarla ve vasıtalarla kavrayıp edinmesidir.
	-Öğrencilerin öğrenme ortamına aktif katılımını derse ilgisi ders hakkında ön bilgileri ve derse karşı tutumuna dersi algılaması ve bunu günlük hayata aktarabilmesine denir.
	-Bir öğrencinin bir bilgiyi en kısa yoldan kavraması için uygulama yöntemidir.
	-Öğreticinin çalıştığı gruba yönelik (bilişsel, duyuşsal,kültürel) farklılıklara göre öğrenmeyi gerçekleştirmesidir.
	-Bireyin bilgiyi daha kolay öğrendiği yol olarak tanımlayabilirim
	-Her bireyin kendine özgü öğrenme tarzına öğrenme stili denir.
	-Kişinin yeni bir şey öğrenirken öğrendiklerinin kalıcı ve hızlı olması için kendine geliştirdiği farklı yollar kullanılmasıdır.
	-Öğrenmeyi farklı yollarla edinme
	-Öğrenen kişinin verilmek istenen eğitimi çeşitli yollarla ve vasıtalarla kavrayıp edinmesidir.
	-Öğrencilerin öğrenme ortamına aktif katılımını derse ilgisi ders hakkında ön bilgileri ve derse karşı tutumuna dersi algılaması ve bunu günlük hayata aktarabilmesine denir.

KURAMDAN UYGULAMAYA:
DISİPLINLERARASI ÖRNEK EĞİTİM ÇALIŞMALARI II

	Bir öğrencinin bir bilgiyi en kısa yoldan kavraması için uygulama yöntemidir.
--	---

Tablo 1 incelendiğinde öğretmenlerin öğrenme stilleri kavramına yönelik tanımları çoğunlukla öğrenmeyi farklı yollarla edinme, bireye özgü eğitim, bireyin en kolay öğrenme yolu olarak tanımladıkları şeklindedir. Öğrenme stili kavramına ilişkin görüşlerden bazıları aşağıdaki gibidir:

‘Bireyin bilgiyi daha kolay öğrenebildiği yol olarak tanımlayabilirim.’

‘Her bireyin kendine özgü öğrenme tarzına öğrenme stili denir.’

‘Kişinin yeni bir şey öğrenirken öğrendiklerinin kalıcı ve hızlı olması için geliştirdiği farklı öğrenme yolu.’

‘Öğrenen kişinin verilmek istenen eğitimi çeşitli yollarla ve vasıtalarla kavrayıp edinmesidir. “Öğreticinin çalıştığı gruba yönelik (bilişsel, duyuşsal, kültürel) farklılıklara göre öğrenmeyi gerçekleştirmesidir.”

Tablo 2 Öğretmenlerin Kendi Öğrenme Stillerine Yönelik Bulgular

Öğrenme stili	F (frekans)
Görsel öğrenme stili	10
Kinestetik öğrenme stili	6
İşitsel öğrenme stili	3
Görsel işitsel öğrenme stili	2
Belirtilmemiş	1
Toplam	22

Tablo 2 incelendiğinde öğretmenlerin öğrenme stillerinin çoğunlukla görsel (f=10), kinestetik (f=6) ve işitsel (f=3) olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin kendi öğrenme stillerine yönelik görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

‘Kendi öğrenme stilimin kinestetik olduğunu düşünüyorum.’

‘En iyi öğrenme yolum okuma ve dinlemedir.’

‘Görsel öğrenme stili.’

‘Kinestetik diyebilirim.’

‘Görsel öğrenme stili.’

Tablo 3 Öğrencilerin Öğrenme Stillerini Belirlemeye Yönelik Öğretmen Görüşleri

Katılımcı görüşü	F (frekans)
Ders sürecinde doğal gözlem	3
Herhangi bir yöntem kullanmama	3
Öğrenci motivasyonunu ve materyal tercihini gözlemleme	3
Gözlem, değerlendirme	3
Meslektaş görüşü alma	1
Öğrencinin en iyi kavrama biçimini belirleme	3
Öğrencilere yöntem farkındalığı kazandırma	3
Test uygulama	1
Hazır bulunuşluk düzeyine göre planlama	1
Toplam	21

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemeye yönelik görüşleri çoğunlukla ders sürecinde doğal gözlem yaptıkları (f=3) ve herhangi bir yöntem kullanmadıkları (f=3) yönündedir. Öğretmenlerin öğrenme stillerini belirlemeye yönelik görüşlerinden bazıları aşındaki gibidir:

‘Özel bir yöntem belirlemediğim fakat dersin olağan akışında öğrencilerin öğrenme stilleri belirginlik kazanmakta. Ders programları zaten öğrencilerin farklı öğrenme stilleri üzerine programlanmış fakat sınıflar kalabalık olduğu için uygulamaya dökemiyoruz özellikle hareket ederek ve deneyerek öğrenme stiline sahip öğrenciler için’

‘Herhangi bir çalışma yapmıyorum.’

‘Hangi etkinliklerde daha çok motive olduğuna bakarım. İşitsel ve görsel gibi materyallere karşı tutumlarını gözlemlerim.’

Tablo 4 Öğrencilerin Öğrenme Stillerini Bilmenin Öğretim Sürecine Etkisine Yönelik Öğretmen Görüşleri ile İlgili Bulgular

Katılımcı görüşü	F (frekans)
Öğrenci farklılıklarını dikkate alarak ders planlama	6
Sınıf yönetimi	5
Motivasyon artırma	3
Zaman ve kaynak verimliliği	2
Derse aktif katılım sağlar	2
Öğrenmeyi kolaylaştırır	2
Dersin ilgi çekmesini sağlar	1
Kalıcı öğrenmeyi sağlar	1
Toplam	22

Tablo 4 incelendiğinde öğrencilerin öğrenme stillerini bilmenin öğretimin sürecini öğretim sürecini olumlu yönde etkilediği ve sınıf yönetimi (f=5),

motivasyon ($f=3$), zaman ve kaynak yönetimi ($f=2$) sağladığı yönündedir. Öğrenme stillerinin öğretim sürecine etkisine yönelik görüşlerden bazıları aşağıdaki gibidir:

‘Öğrenciler tekdüze yapılan eğitimden sıkılmaktadır. Bu yüzden olumlu yönde etkiler. Öğrencilerin öğrenme stillerinin bilinmesi öğretmenlerinde ona göre plan yapmasını ve başarıyı getirir.’

‘Öğrenme stillerini bilmek zaman ve kaynak israfı olmadığı süreçte olumlu yönde etkiler.’

‘Olumlu etkiler. Derslerin ilgi çekmesi ve kalıcı olmasını sağlar.’

‘Ders sürecini keyifli ve verimli hale getirir.’

‘Öğrencilerin derse karşı ilgisini artırır ve daha kolay ve etkili öğrenmeler sağlayabilir. Öğrencinin aynı konu hakkında sürekli etkinlik yapmasını engeller öğrenci zaman kaybı yaşamaz.’

‘Öğrencinin aktif katılımına katkı sağlar. Öğretmen öğrenci ilişkisini güçlendirir. Ders ortamı daha eğlenceli hale gelir.’

‘Olumlu yönde etkiler öğrenmeyi kolaylaştırır.’

Tablo 5 Sınıf Ortamında Öğrenme Stillere Yönelik Yapılan Uygulamalarla İlgili Bulgular

Katılımcı görüşü	F (frekans)
Sınıf düzeninin uygun olmaması	8
Bireysel farklılıklara göre uyguluyorum	5
Öğrenme stilleri ile bilgi yetersizliği	5
Uygulamıyorum	2
Toplam	20

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenlerin sınıf ortamında öğrenme stillerine yönelik uygulamalarında en çok sınıf düzeninin uygun olmaması ($f=8$) sorun olarak öne çıkmıştır. Bunu bireysel farklılıklara göre uygulama yaptığını belirten öğretmenler ($f=5$) ve öğrenme stilleri konusunda bilgi yetersizliği yaşayan öğretmenler ($f=5$) takip etmektedir. Sınıf ortamında yapılan öğrenme stilleri uygulamalarına yönelik görüşlerden bazıları aşağıdaki gibidir:

‘Sınıf ortamının çeşitli sebeplerle uygun olmamasına bağlı olarak uygulayamıyorum.’

‘Yapmıyorum çünkü nasıl yapılacağını bilmiyorum. Ve sadece benim yapmama da olmaz okul olarak çalışma yapılması lazım.’

‘Evet yapıyorum çünkü her öğrencinin öğrenme stili ve ilgi alanı farklıdır.’

‘Evet her öğrenci farklı bir öğrenme yeteneğine sahip olduğu düşüncesi ile.’

Tablo 6 Öğretmenlerin Öğrenme Stilleri Farkındalığını Artırmaya Yönelik Öğretmen Görüşleri Bulguları

Katılımcı görüşü	F (frekans)
Hizmet içi eğitim ve seminerler	8
Uygun sınıf ortamı oluşturulması	5
Teknoloji ve yeniliklerin kullanımı	3
Ödül ve motivasyon uygulamaları	2
Pedagojik farkındalık	1
Toplam	19

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenlerin öğrenme stilleri farkındalığını artırmaya yönelik görüşleri çoğunlukla hizmet içi eğitim ve seminerler (f=8), uygun sınıf ortamının oluşturulması (f=5) ve teknoloji ve yeniliklerin kullanılması (f=3) şeklindedir. Öğrenme stili farkındalığını artırmaya yönelik görüşlerden bazıları aşağıdadır:

‘Öğretmenlerin öğrenme stillerine göre eğitimler verilebilir. Öğrenme çeşitliliği yapan öğretmenler ödül verilebilir.’

‘Öğrenme stili etkinlikleri, pano çalışmaları ve hizmet içi eğitimler verilebilir.’

‘Her öğrencinin biricik ve özel olduğu anlayışının hâkim olması.’

‘Bu dönemde öğrenme stillerini teknoloji oldukça etkilemektedir. Bu nedenle teknolojik yeniliklerden nasıl faydalanacakları öğretilir.’

3. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırmada öğretmenlerin öğrenme stilleri kavramına yönelik ilişkin algıları, kendi öğrenme stilleri, öğrencilerin öğrenme stillerini belirleme süreçleri, öğrenme stillerinin öğretim sürecine etkileri ve sınıf içi uygulamalara yönelik görüşleri incelenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda öğretmenlerin öğrenme stilleri kavramını genel olarak bireyin öğrenmeyi en kolay ve etkili gerçekleştirdiği yol olarak tanımladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin çoğunluğunun kendi öğrenme stillerini görsel ve kinestetik olduğunu ifade etmişlerdir. Bu sonuç öğretmenlerin öğretim süreçlerinde ağırlıklı olarak bu stilleri kullanma eğiliminde olabileceğini göstermektedir. Benzer şekilde Bantwini (2015) çalışmalarında öğretmenlerin görsel ve aktif öğrenme stilleri ile daha iyi öğrendiklerini ve bu öğrenme stillerini tercih ettiklerini göstermiştir.

Öğrencilerin öğrenme stillerini belirleme noktasında ise öğretmenlerin çoğunlukla herhangi bir sistematik yöntem veya ölçme aracı kullanmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte sınıf ortamında öğrenme stillerine yönelik uygulamaların çeşitli engellerle karşılaştığı görülmüştür. En önemli sorunun ise sınıf düzeninin uygun olmaması ve öğrenme stilleri konusunda bilgi eksikliği olarak ifade etmişlerdir. Bazı öğretmenler öğrenme stillerine dayalı etkinlikler uyguladıklarını ifade etse de sınıf yapısı, kalabalık sınıflar ve kurumsal destek eksikliği gibi faktörler birer engel teşkil etmektedir. Benzer şekilde Turan ve Özpolat (2011) çalışmalarında öğretmenlerin öğrenme stilleri ile öğrenme stillerine yönelik ortamlar oluşturma faydaları hakkında bilgi sahibi oldukları, ancak görev yaptıkları okulların bu yönde bir ortam oluşturmak için uygun olmadığı ve geliştirmiş oldukları önerilerin ise oldukça anlamlı olduğunu vurgulamışlardır. Son olarak, öğretmenlerin öğrenme stili farkındalığını artırmaya yönelik öneriler incelendiğinde en çok hizmet içi eğitim, uygun sınıf ortamı oluşturulması ve teknoloji kullanımının artırılması üzerinde durdukları görülmektedir. Bu bulgu öğretmenlerin öğrenme stilleri konusunda mesleki gelişim ihtiyacını önemli gördüklerini göstermektedir. Genel olarak bulgular, öğretmenlerin öğrenme stillerine ilişkin olumlu bir algıya sahip olduklarını ancak sınıf içi uygulamalarda ortam ve bilgi eksikliği gibi sınırlılıkların olduğunu ortaya koymaktadır.

Çalışmanın sonuçları ve yöntemi açısından uygulayıcılara ve araştırmacılara yönelik olarak aşağıdaki öneriler ileri sürülebilir:

Çalışmada öğretmenlerin öğrenme stillerine ilişkin farkındalıklarının yüksek olmasına rağmen sınıf içi uygulamalarda ortam ve bilgi eksiklikleri yaşandığı belirlenmiştir. Bu nedenle, Millî Eğitim Bakanlığı ve okul yönetimleri tarafından öğrenme stillerine yönelik hizmet içi eğitim programları düzenlenmesi ve öğretmenlerin uygulama becerilerinin artırılması önerilebilir.

Öğretmenlerin sınıf düzeni ve materyal yetersizlikleri gibi fiziksel sınırlılıklar nedeniyle öğrenme stillerini etkili kullanamadıkları gözlenmiştir. Bu kapsamda sınıf ortamlarının ve eğitim materyallerinin öğrenme stillerine uygun şekilde yeniden düzenlenmesi yönünde çalışmalar yapılabilir.

Çalışmanın bulgularına göre bazı öğretmenler öğrenme stilleri konusunda yeterli bilgiye sahip değildir. Bu nedenle öğrenme stilleri konusunda hizmet içi eğitim ve seminerler verilebilir.

Bu çalışma nitel araştırma paradigmasına uygun olarak yürütülmüştür. Sonraki araştırmalarda nicel araştırma yöntemleri kullanılarak yürütülebilir.

Bu çalışma MEB de görev yapan öğretmenler ile yürütülmüştür. Sonraki araştırmalarda farklı örneklem grupları ile çalışılabilir.

KAYNAKÇA

- Aktepe, V. (2005). Eğitimde bireyi tanımanın önemi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 15–24.
- Arslan, A. (2022). Sağlık hizmetleri meslek yüksekokulu öğrencilerinin öğrenme stillerinin başarı yönelimleri üzerindeki etkisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (62), 476–502. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.995051>
- Azizoglu, N. ve Çetin, G. (2009). 6 ve 7. sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri, fen dersine yönelik tutumları ve motivasyonları arasındaki ilişki. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(1), 171–182.
- Bantwini, B. D. (2015). Do teachers' learning styles influence their classroom practices? A case of primary school natural science teachers from South Africa. *International Journal of Educational Sciences*, 11(1), 1–14.
- Başıbüyük, A., Sülün, A., Bahar, H. H. ve Kışoğlu, M. (2011). Fen bilgisi ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarının baskın öğrenme stillerinin tespiti üzerine bir araştırma. *EÜFBED – Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 4(1), 83–97.
- Bedir, G. ve Çaycı, D. (2017). Ortaokul 5. ve 6. sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri ile ders çalışma yöntemlerinin incelenmesi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(1), 67–81.
- Budakoğlu, İ. İ. ve Babadoğan, C. (2011). 1998–2008 yılları arasında sağlık alanında eğitim gören öğrencilerle yapılan öğrenme stili çalışmalarında kullanılan ölçekler. *Tıp Eğitimi Dünyası*, 30(30), 17–28.
- Clinton-Lisell, V., & Litzinger, C. (2024). Is it really a neuromyth? A meta-analysis of the learning styles matching hypothesis. *Frontiers in Psychology*, 15, 1428732. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1428732>
- Coffield, F., Ecclestone, K., Hall, E., & Moseley, D. (2004). *Learning styles and pedagogy in post-16 learning: A systematic and critical review*. Learning and Skills Research Centre.
- Çulha, Ş. (2021). *Öğrenme stillerinin matematik başarısına etkisi: Bir meta-analiz çalışması* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi.

- Erdamar, G. ve Alpan, G. (2017). Ortaöğretim öğretmenlerinin öğrenme stilleri ve eleştirel düşünme eğilimlerinin karşılaştırılması. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 37(1).
- Güner, Ö. (2023). Ortaokul öğrencilerinin öz düzenlemeli öğrenme stratejileri, öğrenme stilleri, matematik kaygıları ve başarıları arasındaki ilişki [Yüksek lisans tezi]. Siirt Üniversitesi. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Karadeniz Bayrak, B. ve Bayram, H. (2013). Web ortamında probleme dayalı öğrenme yönteminin farklı öğrenme stiline sahip öğrencilerin akademik başarılarına etkisi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(18), 479–497.
- Mallón Quinteros, C. J. (2023). Learning styles and their application to second language acquisition.
- Orkun, M. A. ve Bayırlı, A. (2019). Öğrenme stilleri modellerinin incelenmesi. *Maarif Mektepleri Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(1), 71–83.
- Özpolat, E. T. ve Turan, G. (2011). Öğrenme stillerine ve öğrenme stillerinin öğretim sürecinde kullanılmasına ilişkin öğretmen görüşleri: Adıyaman ili örneği. *Education Sciences*, 6(1), 884–903.
- Pashler, H., McDaniel, M., Rohrer, D., & Bjork, R. (2009). Learning styles: Concepts and evidence. *Psychological Science in the Public Interest*, 9(3), 105–119. <https://doi.org/10.1111/j.1539-6053.2009.01038.x>
- Payaprom, S., & Payaprom, Y. (2020). Identifying learning styles of language learners: A useful step in moving towards the learner-centred approach. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 16(1), 59–72.
- Şeker, M. (2024). Sosyal bilgiler öğretim programının bireysel farklılıklar yönüyle incelenmesi. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 9(2), 386–392. <https://doi.org/10.54979/turkegitimdergisi.1572825>
- Şeker, M. ve Oruç, Ş. (2016). Sosyal bilgiler dersi öğretmenlerinin öğrenme stillerine ve öğrenme sürecindeki bireysel farklılıklara yönelik algıları. *International Journal of Social Science Research*, 2(1), 68–84.
- Turgut, Ü., Salar, R., Aksakallı, A. ve Gürbüz, F. (2016). Bireysel farklılıkların öğretim sürecine yansımalarına dair öğretmen görüşlerinin incelenmesi: Nitel bir araştırma. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 431–444.*